

13 ta' Frar, 1946.

Inhallfin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., Pres.

L-Onor. Prof. Dr F. Gamado, LL.D

L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

Sac. Don Emmanuele Attard *versus* Vincenzo Xuereb

Azzjoni Privileggjata — Spoil — Molestja —

Art. 571 u 572 tal-Kodiċi Civili (Ediz. Riveduta).

L-azzjoni ta' spoil privileggjata ghar-reintegrazzjoni fil-pussess ta' persuna spoljata hija akkordata mhux biss fil-każ ta' spoil, imma anki meta jkun hemm sempliċi molestja. Id-differenza bejn il-każ ta' spoil u dak ta' molestja qiegħda illi l-azzjoni ta' l-ispoil hija privileggjata meta tkun esperita fi żmien sabrejn u jkollha bhala bażi l-vjolenza jew il-klandestinità.

Il-Qorti — Rat iċ-ċitazzjoni quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà Tiegħu r-Re li bihu l-attur, wara li qal li hu qiegħed jiddetjeni b'titolu ta' lokazzjoni għall-użu ta' skola kamra, remissa u ghar, li jiffurmaw parti minn razzett mingħajr denominazzjoni li qiegħed Busew dien, limiti tal-Wardija; u li l-konvenut okkultament u vjolentement

f'dawn l-ahhar xahrejn ikkommetta spolju ghad-dannu tieghu billi okkupa l-ghar fuq imsemmi u qafel il-bieb tieghu, u qiegħed ukoll xi mobbli fl-imsemmija remissa, u b'dan il-mod ipprivali mill-użu ta' l-istess kunditajet; u talab, wara li tkun premissa kwalunkwe opportuna dikjarazzjoni u mogħti kull provvedimenti analogu, li huwa jiġi reintegrat fil-pussess ta' l-istess kunditajet fuq indikati, billi l-konvenut jiġi kundannat jizgombra mill-imsemmijn għar u remissa fuq imsemmija fi żmien qasir u perentorju li jiġi lill-prefiss; salva jilu kwalunkwe azzjoni għad-danni li sofra u li għad jista' jsofri minhabba l-aġir illegali ta' l-istess konvenut; bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-protest tat-2 ta' Marzu 1945;

Omissis;

Rat is-sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla tal-Maestà Tiegħu r-Re tad-9 ta' Novembru 1945, fejn laqgħet it-talba u ġie mogħti għall-finijiet mitluba fiċ-ċitazzjoni ż-żmien ta' sitt ijiem lill-konvenuta, bl-ispejjeż kontra tiegħu; wara li kkunsidrat;

Illi mill-kompless tal-provi rriżulta li l-attur kien kera minn għand Anglu Sant ir-remissa u hanut biex jiftaħ skola, u l-attur jippretendi li fil-lokazzjoni kien hemm anki għar.....;

Illi l-ghar kien inkluż fil-lokazzjoni jirriżulta, barra mix-xhieda ta' l-attur, anki mill-irċevuti.....;

Illi għalkemm din is-sena l-attur beda juża l-ghar għal skop divers, mhux vwoldiri illi l-konvenut jista' jehodulu għax mhux inkluż fil-lokazzjoni;

Illi rriżulta li l-konvenut kien għaniel xi użu mill-ghar, iżda b'tolleranza ta' l-attur, u la darba l-attur ma jridx jittollera iżjed dak l-użu l-konvenut ma għandu ebda dritt;

Illi fuq ir-remissa ma hemmex dubju għax kienet f'idejn l-attur, u l-konvenut poġġa l-karrettun sakemm l-attur tefagħhulu barra;

Rat in-nota ta' l-appell tal-konvenut u l-petizzjoni tiegħu fejn talab illi s-sentenza fuq imsemmija tiġi revokata, billi jkun respinti d-domandi ta' l-attur, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra tiegħu;

Omissis;

Tikkunsidra;

Illi l-azzjoni ta' l-ispoll hija regolata mill-art. 572 tal-Kodiċi Civili (qabel art. 230 ta' l-Ord. VII ta' l-1868); u għalkemm dak l-artikolu jsemmi "spoll", a differenza ta' dak li jgħid l-artikolu ta' qabel li jsemmi l-"molestja", iżda hija haġa magħrufa fid-dottrina illi tant wiehed kemm l-iehor minn dawk l-artikoli huma applikabili tant għall-każ ta' spoll kemm għall-każ ta' molestja, iżda d-differenza ta' bejniet-hom qiegħda illi d-dispożizzjoni ta' l-art. 572 hija privileġġjata, bil-kondizzjoni li tkun esperita fi żmien xahrejn, u għandha bħala bażi l-vjolenza jew il-klandestinità (ara fost oħrajn Pacifici Mazzoni, Vol. III, pag. 51);

Tikkunsidra;

Illi in applikazzjoni ta' dawn il-prinċipji l-attur irid jipprova illi fi żmien xahrejn qabel l-azzjoni l-attur sofra spoll jew molestja fil-possess ta' kwalunkwe natura tiegħu, jew fid-destinazzjoni tal-haġa. In riferenza għall-għar ġie pruvat, kif tajjeb l-Ewwel Qorti, illi dak l-għar kien jifforma parti tal-lokazzjoni li kienet saret minn għand Anglu Sant lill-attur..... Veru illi ġie anki pruvat li l-appellant kien qiegħed jagħmel użu minn dak l-għar, iżda dan ġara bħala tolleranza da parti ta' l-attur, u għalhekk l-appellant na jstax issa jippretendi li jagħmel bieb u jipprojbixxi lill-attur jew lid-dipendenti tiegħu li jużaw dak l-għar. L-appellant stess, li ma kienx preżenti fil-lokazzjoni meta saret il-lokazzjoni, ma jstax issa jippretendi..... Għalhekk l-attur ġie f'dan il-każ mlux biss molestat, iżda anki spoljat vjolentement mill-appellant per mezz ta' bieb li dan għalaq biex l-attur u d-dipendenti tiegħu ma jidhlux f'dak l-għar;

Tikkunsidra;

Illi in riferenza għar-remissa, id-difensur ta' l-appellant fit-trattazzjoni ta' dan l-appell qal illi l-klijent tiegħu qatt ma ppretenda xejn in rigward ir-remissa; iżda riżulta mix-xhieda ta' l-istess appellant mogħtija fl-aħbar seduta illi huwa kellu karrettun f'dik ir-remissa, li qal li kien tal-ill-permess relativ; iżda meta qallu jnehhil minn hemm u huwa ma nefi-

liehx, tefaghhulu barra, u wara l-appellant reġa' qieghdu hemm miill-ġdid. Dan jissinifika illi l-attur sofra molestja fid-detenzjoni li huwa għandu tal-post minn għand l-appellant, illi *vjolentement reġa' dahhal hemm il-karrettum* li kellu; u dan kien fi żmien ta' anqas minn xahrejn qabel ma saret il-kawża;

Għal dawn ir-raġunijiet u għal dawk ta' l-Ewwel Qorti;

Tirrespingi l-appell tal-konvenut u għalhekk tikkonferma s-sentenza li minnha hemm appell; bl-ispejjeż relattivi kontra l-appellant.
